

Oudjaar 2021 vanuit de Bergkerk te Den Haag

Voorganger: ds. Martine Nijveld

Korte overdenking bij psalm 90, vers 1 t/m 12

Psalm 90 volgt op psalm 89, één van de meest diepdonkere psalmen uit het psalmenboek, vol wanhopige gedachten, vol uitzichtloosheid.

En dan zet psalm 90 in met:
psalm van Mozes,
dat is mooi, dat geeft hoop,
want is Mozes niet degene die met
de mensen uit het land van ellende trok,
door de zee van verdriet,
door de woestijn die het leven kan zijn,
op weg naar nieuw land,
veelbelovend,
land van recht en vrede,
van ieder onder haar wijnstok,
elk onder zijn vijgenboom.

Psalm 90 begint met woorden als toevlucht en beschutting,
psalm 90 begint met wat blijft waar alles op zijn grondvesten schudt.
Psalm 90 bezingt de eeuwigheid van de Eeuwige,
waar het leven van de mens
een oogwenk is, zomaar over en voorbij.
In de morgen groei en bloei,
in de avond geel en dor.
Geslachten gaan,
geslachten zullen komen,
zingt de berijmde versie van de psalm,
wij zijn in uw ontferming
opgenomen.
Psalm 90 bezingt de duurzaamheid van Gods trouw.

In de traditie kreeg deze psalm
de bijnaam
Oudejaarspsalm.
Vroeger werd in gezinnen
deze Psalm wel kort voor de klok van twaalf
gelezen. En in sommige kringen is dat nog steeds gebruikelijk.

Eenzijds geen lichte psalm.
Woorden als woede en drift schieten voorbij.
Woede van God nog wel, je houdt ons onze fouten voor,
hoorden we, het is zeker een psalm die je aanzet
tot bespiegeling, tot terugzien,
wat deed je, wat doe je, wat zou anders kunnen?
Een moment van evaluatie.

Geen makkelijke psalm,
want wat te doen met de woorden dat een mensenleven 70
of misschien 80 jaar duurt,
waar we geconfronteerd worden
met het feit dat velen die tijd van leven niet krijgen.
En zo een psalm die ons boos kan maken.
Opstandig. Ons stil zet bij onze verdrietigheden.

Anderzijds ook een psalm met een weldadige nuchterheid:
de psalm gaat over de jaren
die voorbijgaan.
Maar ineens, in vers 12, wordt er gesproken over dagen.
Alsof de psalm wil zeggen:
praat er maar niet zoveel over, over 'jaren',
kijk liever naar de dagen,
kijk liever naar elke dag,
kijk liever naar deze dag,
kun je ervoor danken,
wat ga je doen,
ben je er iets goeds mee van plan,
wil je vandaag je brood delen,
wil je vandaag je tijd en liefde delen?

En zo is het niet alleen een psalm
voor de oudejaarsdag,
maar voor alle nieuwe dagen.
En misschien is het dan mooi om de joodse traditie
te volgen, waarin deze psalm een plek
kreeg in het ochtendgebed
van sabbat en op
feestdagen.
Een psalm om de dag mee te beginnen.
Wil je vandaag tot zegen zijn?
Amen.